

Bostad

Invånarna får tycka till när förort blir till stad

Publicerad 2015-04-24

En 3D-illusion av konstnären Erik Johansson visar hur gamla hus blir som nya. Foto: Erik Johansson

När Upplands Väsby bygger nytt får invånarna ge sina synpunkter innan husen är ritade. Byggherrarna får högre rabatt på markpriset ju fler punkter på en lång önskelista de kan uppfylla. Så går det att komma undan den vanliga kritiken att allmänheten får komma in för sent i planeringsprocessen.

Anders Sundström

Följskribent

I måndags var det konstvernissage på ett av de stora blå husen vid Väsby centrum. En 3D-illusion av fotokonstnären Erik Johansson täcktes av. Konstverket ger en bild av hur husen ska se ut efter renovering men ska också visa att omdaning av området kring Väsby centrum från gles förort till mer stad inte sker bakom stängda dörrar, höga plank eller tjock byggplast.

Husen i området som fått namnet Fyrklövern har 45–50 år på nacken och behöver renoveras. Samtidigt ska det byggas omkring 1 700 nya bostäder här där Väsby Centrum byggdes på ett gärde mittemellan motorvägen och järnvägen. Planeringen har pågått i åtskilliga år och 2010 startade Väsby Labs – ett projekt med syfte att utveckla nya metoder att utveckla stadsbyggnadsprocessen och få fler att bli delaktiga i förändringarna. Många deltog i olika möten och work-shops som bland annat hölls på rivningstomten efter Väsby gymnasium. Omkring 1 000 personer bidrog med synpunkter och idéer till de 13 visioner om centrala Väsby – det som sedermera döpts till Fyrklövern som ställdes ut i mars 2012.

Två viktiga erfarenheter av Väsby Labs lever vidare i planeringen av Fyrklövern – och i annan stadsplanering i Upplands Väsby.

Den ena är den öppna dialogen där samråden med grannar och andra intresserade börjar långt innan det finns ritningar och vackra bilder på hus som ska byggas.

– En del är kritiska till det eftersom det inte finns något konkret att ha åsikter om och tycker att det är lite flummigt. Men vår erfarenhet är att det positiva med att involvera många olika parter och pröva olika tankar tidigt i en process helt klart överväger, säger Alarik von Hofsten, projektledare för Fyrklövern.

Den andra är ett poängsystem med 50 angelägna punkter för nya bostäder i en med stadslig miljö än vad Väsby tidigare varit. Ju fler av dessa punkter en byggherre uppfyller desto större rabatt på markpriset blir det.

– Det har fallit i god jord hos byggherrarna. Markpriserna här är ju inte lika höga som närmare centrala Stockholm. Men poängsystemet gör att byggherrar vågar testa nya idéer, säger Alarik von Hofsten.

Fyrklövern får blandad bebyggelse och olika upplåtelseformer. Det ser ut att bli 50–50 mellan hyresrätter och bostadsrätter. Men det beror inte på att kommunen bestämt några procentsatser eftersom det inte ingår i det öppna planförandet att slå fast exakt hur många bostäderna ska vara, hur stora de ska vara, vilken färg husen ska ha och hur bostäderna ska upplåtas.

Anders Sundström